

DECIZIE

09 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Nicolae Clima

Judecătorii

Svetlana Novac, Tatiana Vieru

Oleg Sternioală, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Ridha Tekaia reprezentat de către Victor Burac, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ridha Tekaia împotriva executorului judecătoresc Alexandru Tcacenco cu privire la declararea dosarelor contravenționale ca fiind intentate cu rea-credință și repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Ridha Tekaia reprezentat de către avocatul Victor Burac, admis apelul declarat de către executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco, casată parțial hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 27 mai 2013 și emisă în această parte o nouă hotărâre, în rest hotărârea a fost menținută,

c o n s t a t ă:

La 27 decembrie 2012, Ridha Tekaia a depus o cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc Alexandru Tcacenco cu privire la declararea dosarelor contravenționale ca fiind intentate cu rea-credință și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că deține funcția de președinte al BC „Mobiasbancă–Groupe Societe Generale” SA.

Menționează că la 01 iunie 2012, la sediul BC „Mobiasbancă–Groupe Societe Generale” SA, au fost primite două procese-verbale cu privire la contravenție, întocmite în privința sa și, anume, procesul-verbal nr. 020-345/12 din 29 mai 2010 pentru neexecutarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2012 de restabilire a lui V. Crețu în funcția deținută anterior și procesul-verbal nr. 020-27r/12 din 29 mai 2010 pentru neexecutarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2012 de restabilire a lui E. Lupașcu în funcția deținută anterior.

Susține că în legătură cu faptul că el nici nu cunoștea de aceste procese-verbale, la 07 iunie 2012, a încheiat contractul de asistență juridică cu un avocat pentru reprezentarea intereselor sale în instanța de judecată și a achitat onorariul în sumă de 10000 lei. În urma depunerii de către el prin intermediul avocatului său a contestațiilor împotriva proceselor-verbale menționate, acestea au fost repartizate

aleatoriu la instanța competentă, Judecătoria Botanica mun. Chișinău și au fost distribuite la patru judecători diferiți și, anume, dosarul contravențional nr. 4-203/12 a fost distribuit judecătorului Sv. Garștea-Bria, dosarul contravențional nr. 4-204/12 – judecătorului S. Teleuca, dosarul contravențional nr. 5r-132/12 – judecătorului S. Dimitriu și dosarul contravențional nr. 5r-133/12 – judecătorului V. Stratan.

Afirmă că el a fost numit în funcția de președinte al BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA la 01 mai 2012, respectiv, la mai puțin de o lună de la numirea sa în funcție, împotriva sa au fost intentate patru dosare contravenționale, fapt ce pe de o parte era absolut alogic, deoarece în calitate de președinte al BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA nu ar fi putut comite în circa 3 săptămâni contravențiile imputate prin procesele-verbale din 29 mai 2012 și nu putea fi responsabil pentru acțiunile sau omisiunile predecesorilor săi, iar pe de altă parte i-a cauzat stare de tensiune și frustrare majoră.

Invocă că pârâtul nu a participat la examinarea dosarelor contravenționale, fiind legal citat. Acest fapt denotă cert și incontestabil, pe o parte, lipsa intenției pârâtului de a-l atrage la răspundere, iar pe de altă, intenția pârâtului de a-i intenta cu rea-credință patru dosare contravenționale.

Mai invocă că în trei din cele patru dosare contravenționale (nr. 4-203/12, 4-204/12 și 5r-132/12) s-a dispus încetarea procedurii contravenționale în temeiul art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, absența agentului constatat, iar în dosarul contravențional nr. 5r-133/02 s-a examinat contestația sa în fond și prin hotărârea din 16 iulie 2012 s-a dispus anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 020-345/12 din 29 mai 2012 ca fiind ilegal. Hotărârea respectivă a devenit irevocabilă la 01 august 2012. Prin încheierea din 11 septembrie 2012 a fost corectată eroarea comisă în hotărâre, fiind modificată data emiterii hotărârii din 12 iulie 2012 în 16 iulie 2012. În prezent, hotărârile judecătorești au intrat în vigoare prin neatacarea lor de către pârât, devenind astfel definitive și irevocabile.

Menționează că din considerentul că în trei din cele patru dosare contravenționale instanțele de judecată nu au ajuns la examinarea fondului cauzei contravenționale, dispunând încetarea procesului din motivul absenței pârâtului ca agent constatat, acestea nu s-au pronunțat asupra cheltuielilor de asistență juridică.

Prin urmare, solicită declararea a patru dosare contravenționale (nr. 4-203/12, 4-204/12, 5r-132/12 și 5r-133/12) ca fiind intentate de către pârât împotriva sa în temeiul art. 318 din Codul contravențional cu rea-credință și încasarea de la pârât a sumei de 15000 lei, în vederea reparării prejudiciului material, compus din cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul dosarelor contravenționale în sumă de 10000 lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta pricină în sumă de 5000 lei și a sumei de 100000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral.

La 25 aprilie 2013, Ridha Tekaia a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, invocând temeiurile legale în baza căruia solicită repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 27 mai 2013 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasată din contul executorului judecătoresc Alexandru Tcacenco în beneficiul lui Ridha Tekaia suma de 10000 lei, cu titlu de

cheltuieli de judecată pentru reprezentarea în dosarele contravenționale. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost încasată de la executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 300 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2013 a fost respins apelul declarat de către Ridha Tekaia reprezentat de către avocatul Victor Burac, admis apelul declarat de către executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco, casată hotărârea primei instanțe în partea admiterii pretenției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată pentru reprezentarea în dosarele contravenționale și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care pretenția menționată a fost respinsă ca neîntemeiată. Respectiv, a fost casată hotărârea primei instanțe și în partea în care s-a dispus încasarea de la executorul judecătoresc în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 300 lei. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 23 decembrie 2013, în termenul prevăzut de lege, Ridha Tekaia reprezentat de către avocatul Victor Burac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Recurentul Ridha Tekaia reprezentat de către avocatul Victor Burac, în motivarea recursului, a indicat că hotărârile judecătorești sunt neîntemeiate. Menționează că prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii. Deși, prima instanță a indicat în hotărâre că buna credință a executorului judecătoresc se prezumă pînă la proba contrarie, reprezentantul recurentului nedemonstrând prin probe pertinente reaua credință a intimatului, această concluzie nu este confirmată prin probe veridice și suficiente și, respectiv, este eronată. Or, atît intimatul, cît și reprezentantul său au recunoscut în ședința de judecată din 18 aprilie 2013 faptul că toate procesele-verbale contravenționale intentate recurentului au fost pornite pentru a „avertiza” recurentul, deci, fără scopul real de a-l atrage la răspundere contravențională, respectiv însuși au confirmat că au intentat aceste cauze contravenționale fără scopul finalizării lor, deci cu rea-credință.

Susține că recurentul a prezentat 4 hotărâri judecătorești definitive și irevocabile emise de instanțele judecătorești, prin care toate cauzele contravenționale intentate împotriva recurentului au fost clasate, majoritate pe motivul neprezentării intimatului.

Afirmă că urmare a examinării superficiale a pricinii, prima instanță a încălcat normele de drept material și, anume, nu a aplicat legea care trebuia aplicată – art. art. 94 alin. (1), 95, 123 alin. (6), 239 și 254 alin. (3) CPC, ci a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată – art. art. 318 și 319 din Codul contravențional, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și Primul Protocol adițional la Convenție.

Invocă că instanța de apel a încălcat normele de drept material și, anume, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată – art. 383 alin. (3) din Codul contravențional coroborat cu art. 441 alin. (2) din Codul contravențional, care prevăd încasarea din contul intimatului a cheltuielilor suportate în proces.

Mai invocă că concluziile instanței de apel precum că prevederile art. 383 alin. (3) din Codul contravențional nu sunt aplicabile în speță, deoarece acest

articol se aplică doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă recurentul ar fi declarat nevinovat sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, iar motivele pentru care au fost anulate procesele-verbale contravenționale intentate recurentului nu presupun înlăturarea răspunderii contravenționale sunt neîntemeiate. Din materialele cauzei rezultă cert că procesele contravenționale au fost întocmite de către intimat la 29 mai 2012, adică peste circa 6 luni de la emiterea titlurilor executorii referitor la hotărârile judecătorești, în privința cărora recurentului i-au fost întocmite procesele-verbale cu privire la contravenție. Prin prisma art. 256 alin. (1) CPC, hotărârile judecătorești, în temeiul cărora au fost eliberate titlurile executorii din 01 noiembrie 2011 și 20 decembrie 2011, vizau restabilirea la lucru și, prin urmare, erau executorii imediat, responsabilitatea fiind pe predecesorul recurentului, astfel, termenul de executare a survenit la data emiterii acestora, respectiv la 19 octombrie 2011, prin urmare, termenul de prescripție pentru presupusa neexecutare a hotărârilor judecătorești începerea să curgă din ziua următoare, adică din 20 octombrie 2011, stabilită pentru executarea hotărârilor respective. Însă, procesele-verbale cu privire la contravenție au fost întocmite de către intimat după expirarea a aproape 18 luni de la data comiterii presupusei contravenții de către recurent, ceea ce depășește de 6 ori termenul de prescripție pentru atragere la răspundere contravențională. Or, prin prisma art. 383 alin. (3) din Codul contravențional, depășirea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională constituie temei ce exclude răspunderea contravențională a recurentului și respectiv servește drept temei de încasare din contul intimatului a cheltuielilor de judecată.

De asemenea, consideră că emiterea a patru hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, prin care recurentul a fost declarat nevinovat, constituie temei de a încasa din contul intimatului a cheltuielilor de judecată prin prisma art. 383 alin. (3) din Codul contravențional.

Menționează că concluziile instanței de apel precum că legea nu prevede răspunderea materială a intimatului pentru intentarea cu rea credință a patru cauze contravenționale este incorectă, or, această răspundere materială este prevăzută expres atât de legile cu aplicare generală – art. 95 CPC și art. 5 și 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, cât și de legile cu aplicare specială - art. 383 alin. (3) din Codul contravențional.

La fel, art. 25 alin. (1) și art. 30 alin. (1) din Legea privind executorii judecătorești prevăd expres răspunderea civilă a intimatului pentru riscurile suportate în activitatea profesională. Deci, legislația în vigoare prevede nu doar răspunderea materială a intimatului pentru daunele cauzate în rezultatul activității profesionale, dar și modul și condițiile survenirii acestei răspunderi și, anume, din contul asigurării obligatorii a intimatului de răspundere civilă pentru daune cauzate în rezultatul activității sale profesionale.

Susține că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și, anume, a judecat pricina în lipsa intimatului, care nu a fost legal citat.

Prin referința depusă la 17 februarie 2014, executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 12 martie 2014 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că la 29 mai 2012, executorul judecătoresc, Alexandru Tcacenco a întocmit două procese-verbale cu privire la contravenție nr. 020-345/12 și nr. 020-27r/12, conform cărora persoana cu funcție de răspundere Ridha Tekaia, președintele BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA nu a respectat cerințele obligatorii ale executorului judecătoresc cu caracter de executare imediată, neexecutând hotărârile judecătorești ce privesc restabilirea în funcție, care se execută imediat, încălcând, astfel, prevederile art. 8 din Codul de executare și urmează a fi sancționat în conformitate cu prevederile 318 din Codul contravențional (f. d. 5-10).

De asemenea, s-a constatat că la 07 iunie 2012, Victor Burac, avocat în cadrul Cabinetului Avocatului „Victor Burac” și Ridha Tekaia, președinte al BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA au încheiat contractul de asistență juridică nr. F/3/6-2012, prin care avocatul Victor Burac s-a obligat să presteze în favoarea lui Ridha Tekaia servicii de asistență juridică, ce țin de reprezentarea intereselor acestuia în instanțele de judecată ale Republicii Moldova în litigiile referitor la contestarea proceselor-verbale contravenționale nr. 020-27r/12 și nr. 020-345/12 și încetarea procedurilor contravenționale inițiate în baza lor, iar Ridha Tekaia s-a obligat să plătească avocatului remunerarea prevăzută în art. 13 al prezentului contract.

Conform bonului de plată nr. 026151 din 08 iunie 2012, Ridha Tekaia a achitat Cabinetului Avocatului „Victor Burac” suma de 10000 lei (f. d. 16).

Ulterior, Ridha Tekaia, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Victor Burac, a depus contestații împotriva proceselor-verbale cu privire la contravenție menționate.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 16 iulie 2012 a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 020-345/12 din 29 mai 2012 privind tragerea la răspundere contravențională a lui Ridha Tekaia pentru încălcarea prevederilor art. 318 din Codul contravențional.

De asemenea, prin hotărârile Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 12 iulie 2012, 13 august 2012 și 13 septembrie 2012 au fost încetate procesele contravenționale pornite în temeiul proceselor-verbale cu privire la contravenție din 29 mai 2012, întocmite de agentul constatator, executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco, cu propunerea de sancționare conform art. 318 din Codul de executare a persoanei cu funcție de răspundere, Ridha Tekaia.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Ridha Tekaia a solicitat declararea a patru dosare contravenționale (nr. 4-203/12, 4-204/12, 5r-132/12 și 5r-133/12) ca fiind intentate de către executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco împotriva sa în temeiul art. 318 din Codul contravențional cu rea-credință și încasarea de la executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco a sumei de 15000 lei, în vederea reparării prejudiciului material, compus din cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul dosarelor contravenționale în sumă de 10000 lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta pricină în sumă de 5000 lei și a sumei de 100000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând din contul executorului judecătoresc Alexandru Tcacenco în beneficiul lui Ridha Tekaia suma de 10000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru reprezentarea în dosarele contravenționale, iar în rest respingând acțiunea ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către Ridha Tekaia reprezentat de către Victor Burac și executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco, a ajuns la concluzia netemeiniciei apelului declarat de către Ridha Tekaia reprezentat de către Victor Burac și temeiniciei apelului declarat de către executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco, casând hotărârea primei instanțe în partea admiterii pretenției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată pentru reprezentarea în dosarele contravenționale și pronunțând în această parte o nouă hotărâre, prin care a respins pretenția menționată ca neîntemeiată, iar în rest menținând hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de apel este una întemeiată și legală.

Conform art. 383 alin. (3) din Codul contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

Reieșind din prevederile legale enunțate, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul la repararea cheltuielilor suportate în proces dacă, prin hotărâre judecătorească, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată.

La caz, se reține că procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 020-345/12 din 29 mai 2012, întocmit de către executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco în privința lui Ridha Tekaia a fost anulat de către instanța de judecată din motiv că Ridha Tekaia nu a fost informat despre drepturile sale, inclusiv despre dreptul său de a-și alege un avocat, care să-i acorde asistență juridică în vederea apărării intereselor sale, iar procesele contravenționale pornite în temeiul proceselor-verbale cu privire la contravenție din 29 mai 2012, întocmite de către executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco în privința lui Ridha Tekaia au fost încetate de către instanța de judecată din motivul neprezentării agentului constatator,

executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco în ședința de judecare a cauzelor contravenționale.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a concluzionat că motivele, pentru care a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 020-345/12 din 29 mai 2012, întocmit de către executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco în privința lui Ridha Tekaia și au fost încetate procesele contravenționale pornite în temeiul proceselor-verbale cu privire la contravenție din 29 mai 2012, întocmite de către executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco în privința lui Ridha Tekaia, nu presupune înlăturarea răspunderii contravenționale a lui Ridha Tekaia și, prin urmare, temeinic și legal a respins pretenția recurentului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată pentru reprezentarea în dosarele contravenționale, cu atât mai mult cu cât, contravenientul nu a fost declarat nevinovat..

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele judecătorești temeinic și legal au respins pretenția recurentului cu privire la repararea prejudiciului moral, deoarece în speță, nu a fost stabilită vinovăția intimatului, executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco. Or, conform art. 1398 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Totodată, instanțele judecătorești corect au respins și pretenția recurentului cu privire la declararea a patru dosare contravenționale (nr. 4-203/12, 4-204/12, 5r-132/12 și 5r-133/12) ca fiind intentate de către executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco împotriva sa în temeiul art. 318 din Codul contravențional cu rea-credință, deoarece executorul judecătoresc nu a acționat cu rea-credință la întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenție din 29 mai 2012, dar și-a exercitat atribuțiile de agent constatatator prin prisma art. 421 din Codul contravențional, întocmind procese-verbale în privința recurentului în temeiul art. art. 318 și 319 din Codul contravențional.

În contextul celor expuse, argumentele invocate de către recurentul Ridha Tekaia reprezentat de către Victor Burac în cererea de recurs nu pot fi reținute ca întemeiate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurentului sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ridha Tekaia reprezentat de către Victor Burac.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2013 și hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 27 mai 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ridha Tekaia împotriva executorului judecătoresc Alexandru Tcacenco cu privire la declararea dosarelor contravenționale ca fiind intentate cu rea-credință și repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

Ion Corolevschi